

Dokument z posiedzenia

A8-0156/2018

2.5.2018

SPRAWOZDANIE

w sprawie wdrożenia środków kontroli w celu stwierdzenia zgodności produktów rybołówstwa z kryteriami dostępu do rynku UE (2017/2129(INI))

Komisja Rybołówstwa

Sprawozdawczyni: Linnéa Engström

SPIS TREŚCI

	Strona
UZASADNIENIE – STRESZCZENIE FAKTÓW I USTALENIA	3
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	10
INFORMACJE O PRZYJĘCIU SPRAWOZDANIA W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ.....	21
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	22

UZASADNIENIE – STRESZCZENIE FAKTÓW I USTALENIA

Unijny rynek rybny jest największym rynkiem na świecie i przyjmuje jedną czwartą całego światowego przywozu. W 2016 r. przywóz produktów rybołówstwa i akwakultury wyniósł 8,8 mln ton, podczas gdy unijna produkcja wyniosła 6,2 mln ton. Zależność UE od przywozu wynosząca blisko 60 % wszystkich dostaw ma wyraźny wpływ na sektor rybołówstwa i politykę handlową w UE.

Rynek unijny jest dyskryminujący w odniesieniu do produktów rybołówstwa i warunków, które należy spełnić, aby wprowadzić produkty rybołówstwa na rynek. Dyskryminacja ta nie sprzyja unijnemu sektorowi rybołówstwa.

Warunki obowiązujące unijne statki rybackie

Należałoby zastanowić się nad zasadami i normami, do których musi stosować się unijny sektor rybołówstwa. Wspólna polityka rybołówstwa reguluje wszystkie operacje unijnej floty. Komisja Rybołówstwa ma świadomość, że jest to obszerny i szczegółowy zestaw przepisów regulujących wiele aspektów rybołówstwa, który obejmuje kompletny system kontroli (rozporządzenia (WE) nr 1005/2008, (WE) nr 1224/2009, (UE) 2017/2403), tak aby zapewnić stosowanie przepisów przez państwa członkowskie.

Ponadto unijne statki rybackie muszą podporządkować się szeregowi innych polityk dotyczących m.in. norm pracy, szkoleń, bezpieczeństwa statków, zanieczyszczenia i innych norm środowiskowych, opodatkowania i opłat oraz standardów fitosanitarnych.

W konsekwencji ryby złowione w UE i wprowadzone na rynek unijny spełniają wysokie normy. Taki stan rzeczy jest pożądanym, jako że konsument unijny powinien móc polegać na jakości i świeżości produktu, a także na różnych normach społecznych, ekonomicznych i środowiskowych, do których stosowano się w procesie produkcji. Niemniej konsument nie otrzymuje nawet informacji, że ryba została złowiona przez unijny statek – jest to informacja „dobrowolna”.

Tymczasem spełnienie wszystkich kryteriów określonych we wspomnianych wyżej politykach, zasadach i normach pociąga za sobą wymierne koszty: podatki, narzędzia połowowe zgodne z zasadami, godziwe wynagrodzenie, silniki powodujące mniej zanieczyszczeń, ryby przechowywane w odpowiedniej temperaturze i inne warunki itd. W ostatecznym rozrachunku ryba złowiona przez podmioty unijne musi osiągnąć określoną cenę na rynku, aby zagwarantować opłacalność, a jednocześnie musi konkurować z produktami podmiotów spoza UE, które nie podlegają tym samym ograniczeniom.

Warunki obowiązujące statki rybackie spoza UE

Ryby złowione przez podmioty z państw trzecich i przywożone do UE muszą spełniać różne warunki. Ograniczenia w handlu dotyczące bardzo niewielkiej liczby gatunków morskich wynikają z konwencji CITES. Unijne standardy fitosanitarne wdraża się na mocy umów dwustronnych z państwami trzecimi, które przekazują Komisji wykaz statków rybackich i zakładów przetwórczych, które mają spełniać normy UE oraz posiadają zezwolenie na wywóz do UE. Celem rozporządzenia w sprawie połowów NNN jest zagwarantowanie, by ryby przywożone do UE nie pochodziły z nielegalnych, nieraportowanych i nieregulowanych połowów (połowów NNN).

Istnieje szereg uregulowań dotyczących taryf (GSP, GSP+, „wszystko oprócz broni”,

autonomiczne kontyngenty taryfowe itd.), lecz dotyczą one głównie kwoty opłat celnych, którą należy uiścić, a nie warunków dostępu do rynku. W rozporządzeniu w sprawie GSP Plus nakłada się wymóg ratyfikowania i stosowania szeregu międzynarodowych instrumentów prawnych (żaden z nich nie dotyczy rybołówstwa), lecz dany kraj traci preferencyjną taryfę, jeśli Komisja uzna, że wymogi te nie zostały spełnione, przy czym nie zakazuje się wprowadzania produktów rybołówstwa na rynek.

Istnieją wreszcie dość ogólne przepisy, które miałyby ograniczać dostęp produktów rybnych do rynku UE, tj. rozporządzenie (UE) nr 1026/2012 w sprawie nie zrównoważonych połowów, które umożliwia UE wprowadzenie zakazu przywozu z państw, które nie współpracują przy zarządzaniu stadami będącymi przedmiotem wspólnego zainteresowania.

Równe warunki działania?

Z dorobku UE – zarówno dotyczącego rybołówstwa, jak i innych kwestii – jasno wynika, że głównym instrumentem, który może zapewnić równe warunki obrotu rybami wyprodukowanymi w UE i rybami importowanymi – do czego wszyscy rzekomo dążą – jest rozporządzenie w sprawie połowów NNN. Jeśli wszczyna się dyskusję na temat zapobiegania nieuczciwej konkurencji przez blokowanie dostępu niektórych produktów rybołówstwa do rynku UE, często słyszy się odpowiedź, że w tym właśnie celu przyjęto rozporządzenie w sprawie połowów NNN. Odpowiedź taka jest naiwna i nieszczerą, ponieważ rozporządzenie w sprawie połowów NNN przyjęto wyłącznie w celu zapobiegania wprowadzaniu na unijny rynek ryb złowionych nielegalnie.

Rozporządzenie w sprawie NNN

Przyjęcie rozporządzenia w sprawie połowów NNN było punktem zwrotnym w globalnej walce z połowami NNN. Wiele uwagi poświęcono tej kwestii, w tym w niedawno opublikowanym przez EPRS briefingu i nocie z infografiką¹. Komisja przeprowadziła własną ocenę, a kilka lat temu Komisja Rybołówstwa Parlamentu sfinansowała badanie na temat wdrażania przedmiotowego rozporządzenia. Sprawozdania przygotowały również liczne organizacje społeczeństwa obywatelskiego.

Z większości analiz wynika, że rozporządzenie jest bardzo skuteczne. Coraz więcej krajów, które zostały wstępnie określone przez UE jako państwa niewspółpracujące w walce z nielegalnymi, nieraportowanymi i nieuregulowanymi połowami lub znalazły się w wykazie takich państw, usprawniło zarządzanie połowami i systemy kontroli, aby utrzymać dostęp do największego rynku produktów rybołówstwa na świecie. Mając na uwadze fakt, że dotychczas żadne państwo spoza UE nie miało odwagi ustanowić podobnego instrumentu w celu zamknięcia rynku krajowego przed nielegalnie złowionymi rybami, zakres, w jakim rozporządzenie oddziałuje na globalne zarządzanie, jest doprawdy imponujący.

Oczywiście nie obyło się bez problemów przy wdrażaniu rozporządzenia. Państwa członkowskie stosują przepisy rozporządzenia w sposób niejednolity, przy czym dotyczy to sprawdzania świadectw połowowych, inspekcji w miejscu przywozu do UE i nakładanych kar. Pomimo ogromnych wysiłków Komisji wciąż nie stworzono wykazu statków dokonujących połowów NNN innego niż wykazy regionalnych organizacji ds. zarządzania

¹[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2017/614598/EPRS_BRI\(2017\)614598_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2017/614598/EPRS_BRI(2017)614598_EN.pdf).

rybołówstwem. Choć wiele udało się zrobić, konieczne są dalsze usprawnienia.

Wymogi sanitarne

Procedury dotyczące kontroli i wydawania zezwoleń na wprowadzanie żywności – w tym ryb – na rynek UE określono w rozporządzeniu (WE) nr 854/2004 (rozporządzenie to zostanie zastąpione rozporządzeniem (UE) 2017/625 w grudniu 2019 r., niemniej nie przewiduje się zmiany przepisów opisanych poniżej w odniesieniu do produktów rybołówstwa).

Rozporządzenie to reguluje kwestie kontroli żywności produkowanej w UE i importowanej oraz zawiera przepisy dotyczące przywożonych produktów rybołówstwa (innych niż bezpośrednio wylądowywane w porcie unijnym). UE określa wykaz zatwierdzonych państw trzecich, których właściwe organy zapewniają „właściwe gwarancje w zakresie zgodności lub równoważności z prawem paszowym i żywnościowym oraz zasadami dotyczącymi zdrowia zwierząt”. Właściwe organy państw trzecich informują UE, które zakłady przetwórcze i statki rybackie mają zezwolenie na wywóz do UE. Właściwe organy państw trzecich mogą również delegować zadania związane z zezwoleniami i kontrolami na inne państwo trzecie, np. państwo nadbrzeżne, o ile to państwo trzecie również znajduje się na liście zatwierdzonych państw UE. Państwo trzecie ma obowiązek zagwarantować spełnianie wymogów UE przez zakłady znajdujące się w wykazie. Musi również przeprowadzać inspekcje i jest upoważnione do zablokowania wywozu do UE z zakładów niespełniających wymogów. Ma również obowiązek aktualizowania wykazu.

Zgodnie ze stanem z grudnia 2017 r. wykaz zakładów z państw trzecich upoważnionych do bezpośredniego wywozu produktów rybołówstwa do UE zawierał 7032 zakłady przetwórcze i chłodnie oraz 3818 statków rybackich (w tym chłodniowców). Komisja wysyła okresowo zespoły kontrolerów do tych państw trzecich, aby sprawdzić spełnianie obowiązujących warunków.

Choć na papierze system ten może wydawać się rzetelny i ogólnie funkcjonować prawidłowo w większości przypadków, nie jest pozbawiony niedociągnięć, które mogą wywołać poważne problemy w pewnych okolicznościach.

Z ponad dziesięcioletnich obserwacji wynika, że wiele statków prowadzących połowy NNN, których produkty są wylądowywane i sprzedawane w UE, pojawia się również w wykazie statków uznanych przez władze państw trzecich za spełniające warunki higieniczne UE.

Niektóre statki nigdy nie wpływają do portu ani nie są regularnie kontrolowane przez właściwe organy. W pewnych przypadkach tego rodzaju statki nie tylko mogły nie spełniać unijnych wymogów higieny, lecz również prowadziły nielegalne połowy¹.

W 2006 r. podczas inspekcji na pokładzie statku rybackiego pod chińską banderą na wodach gwinejskich znaleziono w ładowni puste pojemniki na ryby z nazwami różnych statków rybackich należących do chińskiej floty i posiadających numery DG ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności. Trudno stwierdzić, jak chińskie organy lub DG ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności mogłyby sprawdzić, czy ryby zostały właściwie oznakowane. Statek dokonywał połowów na wodach gwinejskich przez trzy lata bez licencji i został zatrzymany przez władze gwinejskie przy wsparciu statku organizacji Greenpeace MY

¹<https://www.greenpeace.org/archive-international/Global/international/planet-2/report/2007/8/plunder2006.pdf>.

Esperanza. W latach 2014–2017 odnotowano inne przypadki statków rybackich z wykazu DG ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności dokonujących połowów NNN.

Ostatni audyt DG ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności w Mauretanii przeprowadzono w 2011 r. W sprawozdaniu stwierdzono:

„Niektóre rodzaje statków zamrażalni (typu chińskiego) miały wady konstrukcyjne, które uniemożliwiają spełnianie warunków niezbędnych do obróbki produktów rybołówstwa przeznaczonych do wywozu do UE: strefa sortowania i strefa produkcji były wystawione na działanie żywiołów. Ponadto stan eksploatacji statków był niejednorodny, a niektóre z nich znajdowały się na granicy niezdatności” (s. 11).

Na stronie internetowej DG ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności nie ma informacji o późniejszych kontrolach prowadzonych w Mauretanii, a wykaz zatwierdzonych zakładów z Mauretanii liczy obecnie 66 statków zamrażalni i jeden statek przetwórnicy.

Przez ponad dziesięć lat udokumentowano liczne przypadki połowów NNN na wodach Afryki Zachodniej prowadzonych przez statki, które znajdowały się w wykazach DG ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności dotyczących zatwierdzonych placówek – nawet po wejściu w życie rozporządzenia w sprawie połowów NNN.

DG ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności zwraca uwagę, że jeśli statek pojawia się w unijnym wykazie statków NNN, organy celne automatycznie odmówią wprowadzenia ryb pochodzących z tego statku. Kontrole celne nie są jednak w pełni wiarygodne (zob. poniżej). Ponadto odpowiednie regionalne organizacje ds. rybołówstwa i organizacje ds. rybołówstwa szczebla niższego niż regionalny (CECAF i SRFC) w Afryce Zachodniej nie prowadzą wykazów statków rybackich prowadzących połowy NNN, a wykaz UE nie zawiera statków rybackich dokonujących połowów NNN innych niż zgłoszone przez regionalne organizacje ds. rybołówstwa. W związku z tym ryby złowione przez takie statki zostaną dopuszczone na rynek, pomimo że statki te prowadziły w przeszłości połowy NNN.

Handel

W przepisach handlowych niewiele mówi się o rybołówstwie poza regulacjami dotyczącymi kontyngentów przywozowych i taryf. Nawet w ostatnich umowach o wolnym handlu specjalne przepisy dotyczące rybołówstwa są dość uproszczone. Przykładowo, w umowach o wolnym handlu z Japonią i Wietnamem wymieniono szereg umów międzynarodowych, których należy przestrzegać (przy czym jedna z nich – kodeks postępowania FAO – jest dobrowolna), i zawarto luźne zobowiązanie do zwalczania połowów NNN. Nie bez znaczenia jest fakt, że postanowienia te znajdują się w sekcji umowy, która nie podlega prawnie wiążącemu mechanizmowi rozstrzygnięcia sporów, lecz ogólnemu niewiążącemu arbitrażowi. W umowach nie ma nawet zobowiązania do ratyfikowania i skutecznego wdrożenia szeregu międzynarodowych instrumentów powiązanych z rybołówstwem (podobnych do GSP+) lub wyraźnej wzmianki o rozporządzeniu UE w sprawie połowów NNN, ani tym bardziej zobowiązania państwa trzeciego do wdrożenia procesu zagwarantowania braku dostępu nielegalnie złowionych ryb do odnośnego rynku.

Często uznaje się, że podejście UE w dziedzinie handlu przynosi skutki przeciwne do zamierzonych w obszarze dobrego zarządzania rybołówstwem w UE ze względu na ciągłe otwieranie unijnego rynku dla produktów rybołówstwa z państw, które niekoniecznie stosują te same standardy co UE. W 2014 r. Komisja zaproponowała przyznanie statusu GSP Plus Filipinom, choć w tym samym czasie uznano je wstępnie za państwo niewspółpracujące.

Wydaje się, że w Komisji nie dostrzegła sprzeczności między z jednej strony wydaniem ostrzeżenia o możliwości wprowadzenia poważnego zakazu handlu produktami rybołówstwa a z drugiej strony działaniami prowadzącymi do przyznania bardziej korzystnego statusu handlowego.

Innym przykładem jest Korea Południowa, z którą Komisja negocjowała umowę o wolnym handlu, choć w tym samym czasie państwo to wstępnie uznano za niewspółpracujące.

Wstępne uznanie Korei za państwo niewspółpracujące cofnięto w kwietniu 2015 r., choć koreańskie ustawodawstwo pozostawało niesatysfakcjonujące.

Produkty importowane, w tym ryby, poddaje się kontroli celnej po przywiezieniu na terytorium UE. W niedawno opublikowanym sprawozdaniu Trybunału Obrachunkowego¹ zwrócono jednak uwagę na poważne niedociągnięcia i luki, co oznacza, że unijnych kontroli celnych nie przeprowadza się skutecznie. Odnotowane problemy dotyczą zgłaszania fałszywego państwa pochodzenia, co ma oczywiste znaczenie w świetle tematu niniejszego sprawozdania.

Normy rynkowe

Wspólna organizacja rynku (rozporządzenie (UE) nr 1379/2013) obejmuje przepisy dotyczące rynku w odniesieniu do większości produktów rybołówstwa i akwakultury, w tym przepisy dotyczące informacji, które muszą znaleźć się na etykiecie. Ta wspólna organizacja rynku umożliwi opracowanie norm handlowych dotyczących ryb wyprodukowanych w UE i importowanych, jeżeli chodzi o ich jakość, świeżość, wielkość itp.

W kwestii etykietowania obowiązkowe informacje dla konsumentów – gatunek, obszar i metoda produkcji, w tym rodzaj narzędzi w przypadku ryb dziko żyjących – mają zastosowanie tylko do niewielkiej części całego rynku, ponieważ nie są wymagane w przypadku produktów przygotowanych, konserwowanych lub przetworzonych, takich jak ryby w puszcze itp. Z tego względu warunki działania w UE są niejednakowe pod względem identyfikowalności i informacji dostarczanych konsumentom.

Jeśli chodzi o normy handlowe, Komisja właśnie wszczęła procedurę oceny ich przydatności i skuteczności, ponieważ najnowsze z nich przyjęto ponad 20 lat temu. Działanie to należy przyjąć z zadowoleniem, ponieważ pozwoli rozważyć wprowadzenie norm handlowych wykraczających poza samą jakość produktów, tak aby umożliwić nałożenie wyższych norm na przywożone produkty rybne i tym samym zagwarantować pewne minimalne kryteria ochrony, takie jak minimalna wielkość ryby. Z obliczeń DG ds. Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa wynika, że obecne normy handlowe – w znacznym stopniu dotyczące kategorii świeżości i wielkości – mają zastosowanie do 75 % wyładunków w UE, lecz tylko do niecałych 10 % przywozu.

Normy pracy

Istnieje szereg instrumentów międzynarodowych dotyczących warunków pracy zarówno marynarzy, jak i w szczególności rybaków. Obejmują one:

- w odniesieniu do warunków pracy – Konwencję o pracy na morzu w przypadku marynarzy (ratyfikowaną przez 25 państw członkowskich i włączoną do dyrektywy 2009/13/WE) oraz konwencję MOP nr 188 dotyczącą pracy w sektorze rybołówstwa

¹ Sprawozdanie specjalne nr 19/2017.

w przypadku rybaków (ratyfikowaną przez trzy państwa członkowskie i częściowo włączoną do dyrektywy (UE) 2017/159). Dyrektywa ta została przygotowana przez partnerów społecznych na podstawie art. 155 TFUE, ponieważ państwa członkowskie nie spieszyły się z ratyfikowaniem pierwotnej konwencji. Niestety dyrektywa nie zawiera przepisów dotyczących egzekwowania. Nie obejmuje również rybaków samozatrudnionych, chyba że pracują na tym samym statku;

- w odniesieniu do konstrukcji statków i zdolności żeglugowej – Międzynarodową konwencję o bezpieczeństwie życia na morzu (ratyfikowaną przez wszystkie państwa członkowskie, włączoną do dyrektywy 98/18/WE) oraz porozumienie z Kapsztadu dotyczące rybaków (ratyfikowane przez 11 państw członkowskich, włączone do dyrektywy 97/70/WE tylko w odniesieniu do statków o długości 24 m i większej);
- w odniesieniu do szkoleń i świadectw – Międzynarodową konwencję o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht (STCW) (ratyfikowaną przez wszystkie państwa członkowskie i włączoną do szeregu dyrektyw) oraz Międzynarodową konwencję o wymaganiach w zakresie wyszkolenia, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht dla załóg statków rybackich (STCW-F) (ratyfikowaną przez 6 państw członkowskich, niewłączoną do dorobku UE). Partnerzy społeczni postanowili wykorzystać procedurę przewidzianą w art. 155 TFUE również w tym przypadku, a działanie to powinno stać się priorytetem dla dalszych działań Komisji.

Choć UE i państwa członkowskie bardzo aktywnie dążą do spełniania norm międzynarodowych dotyczących marynarzy, to zdecydowanie trudniej przychodzi im poświęcić taką samą uwagę i zapewnić taką samą ochronę rybakom (różnice występują między samymi normami dotyczącymi marynarzy i rybaków). Mając na uwadze, że rybaków jest zdecydowanie więcej niż marynarzy, jest to poważne niedopatrzenie ze strony UE w odniesieniu do zobowiązania Unii do zapewnienia bezpieczeństwa w branży rybackiej i ochrony życia na morzu w ujęciu ogólnym.

Jeśli chodzi o kwestie poruszane w niniejszym sprawozdaniu, najwyraźniej wiarygodność UE co do norm pracy rybaków w innych państwach jest niewielka, ponieważ UE nie jest w stanie wywiązać się z własnych zobowiązań międzynarodowych. Państwa członkowskie muszą ratyfikować te ważne instrumenty zapewniające ochronę rybaków.

Rozporządzenie w sprawie kontroli

Podobnie jak w przypadku rozporządzenia w sprawie połowów NNN wiele uwagi poświęcono również rozporządzeniu w sprawie kontroli. Od wielu lat wiadomo, że – choć w samym rozporządzeniu występują pewne niespójności i nieścisłości – podstawowym problemem jest niejednorodne stosowanie rozporządzenia przez państwa członkowskie. Zarówno w ocenie Komisji, jak i w sprawozdaniu Trybunału Obrachunkowego odnotowano m.in. problemy z weryfikacją danych, wymianą informacji między państwami członkowskimi, niedostatecznym stosowaniem lub niestosowaniem systemu punktów oraz karami, które nie były wystarczająco odstrasżające.

W rzadkich przypadkach, gdy Komisja pozywała państwo członkowskie przed Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej za niedostateczne stosowanie rozporządzenia w sprawie kontroli, odnotowywano wyraźną poprawę. Przykładowo, po wydaniu wyroku przez Trybunał

Sprawiedliwości UE w 2008 r.¹ Hiszpania szybko wdrożyła rozporządzenie w sprawie kontroli.

Komisja dysponuje innymi narzędziami oddziaływania, takimi jak plany działania, i należy w związku z tym wyrazić ubolewanie, że nie wykorzystuje ich szerzej do poprawy sytuacji.

Komisja ogłosiła zamiar przeprowadzenia przeglądu rozporządzenia w sprawie kontroli. Jak odnotowano w sprawozdaniu Thomasa², każdy przegląd rozporządzenia w sprawie kontroli musi być odpowiednio ukierunkowany, opierać się na skutecznych zasadach zapobiegania naruszeniom, ich wykrywania i karania oraz koncentrować się przede wszystkim na lepszym wdrożeniu w państwach członkowskich. Przegląd nie może prowadzić do obniżenia wysokich norm ochrony w obszarze pracy, środowiska, związków zawodowych lub społeczeństwa.

Przegląd należy ukierunkować na solidniejszy, skuteczniejszy i bardziej zharmonizowany system kontroli w UE, w tym lepszą identyfikowalność wszystkich produktów rybołówstwa.

Niemniej w celu zagwarantowania braku dyskryminacji UE powinna wprowadzić – obok ulepszonej identyfikowalności – wymóg zgodności wszystkich produktów wprowadzanych do obrotu na terytorium Unii z takim samym zakresem środków ochrony i zarządzania, a także z wymogami higieny wynikającymi z przepisów unijnych.

¹ C-189/07.

² A8-0234/2016.

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wdrożenia środków kontroli w celu stwierdzenia zgodności produktów rybołówstwa z kryteriami dostępu do rynku UE (2017/2129(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE¹,
- uwzględniając system kontroli w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) obejmujący rozporządzenia Rady (WE) nr 1224/2009² i (WE) nr 1005/2008³ oraz rozporządzenie (UE) nr 2017/2403⁴,
- uwzględniając rozporządzenie (UE) nr 1379/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000⁵,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi⁶,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1026/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie określonych środków podejmowanych w celu ochrony stad ryb względem państw pozwalających na niezrównoważone połowy⁷,
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 19/2017 z grudnia 2017 r. pt. „Procedury przywozu – luki w ramach prawnych i

¹ Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22.

² Rozporządzenie Rady (WE) nr 1224/2009 z dnia 20 listopada 2009 r. ustanawiające wspólnotowy system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 847/96, (WE) nr 2371/2002, (WE) nr 811/2004, (WE) nr 768/2005, (WE) nr 2115/2005, (WE) nr 2166/2005, (WE) nr 388/2006, (WE) nr 509/2007, (WE) nr 676/2007, (WE) nr 1098/2007, (WE) nr 1300/2008, (WE) nr 1342/2008 i uchylające rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1627/94 oraz (WE) nr 1966/2006, Dz.U.L 343 z 22.12.2009, s. 1.

³ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1005/2008 z dnia 29 września 2008 r. ustanawiające wspólnotowy system zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania, zmieniające rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1936/2001 i (WE) nr 601/2004 oraz uchylające rozporządzenia (WE) nr 1093/94 i (WE) nr 1447/1999, Dz.U. L 286 z 29.10.2008, s. 1.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2403 sprawie zrównoważonego zarządzania zewnętrznymi flotami rybackimi oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1006/2008, Dz.U. L 347 z 28.12.2017, s. 81.

⁵ Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 1.

⁶ Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 206.

⁷ Dz.U. L 316 z 14.11.2012, s. 34.

nieskuteczne wdrażanie wpływają negatywnie na interesy finansowe UE”,

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie zarządzania flotami rybackimi w regionach najbardziej oddalonych¹,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu oraz art. 1 ust. 1 lit. e) decyzji Konferencji Przewodniczących z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie procedury udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy i załącznik 3 do tej decyzji,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rybołówstwa (A8-0156/2018),
- A. mając na uwadze, że rynek UE jest największym na świecie rynkiem produktów rybołówstwa i akwakultury, a w 2016 r. przyjął 24 % łącznego przywozu światowego i w ponad 60 % zależy od przywozu, jeśli chodzi o konsumpcję tych produktów;
- B. mając na uwadze, że w swojej rezolucji z dnia 8 lipca 2010 r. w sprawie systemu przywozu produktów rybołówstwa i akwakultury do Unii Europejskiej² Parlament podkreślił, że jednym z kluczowych celów polityki UE w dziedzinie przywozu produktów rybołówstwa i akwakultury musi być zadbanie o to, aby przywożone produkty spełniały we wszystkich dziedzinach takie same wymagania, jakie nałożone są na produkcję unijną, a intensyfikacja wysiłków UE związanych ze zrównoważonym charakterem rybołówstwa jest niezgodna z przywozem produktów pochodzących z krajów, które prowadzą połowy, nie bacząc na trwałość zasobów rybnych;
- C. mając na uwadze, że komunikat Komisji z dnia 14 października 2015 r. pt. „Handel z korzyścią dla wszystkich - w kierunku bardziej odpowiedzialnej polityki handlowej i inwestycyjnej” (COM(2015)0497) zobowiązuje UE do prowadzenia bardziej odpowiedzialnej polityki handlowej jako instrumentu realizacji celów zrównoważonego rozwoju;
- D. mając na uwadze, że kontrolowanie spełniania przez producentów unijnych norm sanitarnych UE jest obowiązkiem państw członkowskich, podczas gdy w przypadku przywożonych produktów rybołówstwa Komisja zezwala państwom trzecim na wskazywanie zakładów posiadających zezwolenie na wywóz produktów rybołówstwa do UE, o ile mogą one zagwarantować równoważne normy;
- E. mając na uwadze, że najbardziej oddalone regiony UE na Karaibach, Oceanie Indyjskim i Oceanie Atlantyckim sąsiadują z różnymi państwami trzecimi, gdzie warunki połowów, produkcji i wprowadzania do obrotu nie zawsze są zgodne z normami europejskimi, co tworzy nieuczciwą konkurencję dla lokalnej produkcji;
- F. mając na uwadze, że istnieje wiele instrumentów międzynarodowych dotyczących rybaków, które należy ratyfikować i wdrażać – w tym konwencję Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) nr 188 dotyczącą pracy w sektorze rybołówstwa (MOP C188), porozumienie Międzynarodowej Organizacji Morskiej z 2012 r. z Kapsztadu oraz Międzynarodową konwencję Międzynarodowej Organizacji Morskiej o wymaganiach w zakresie wykszolenia, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht dla

¹ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0195.

² Dz.U. C 351E z 2.12.2011, s. 119.

załóg statków rybackich (konwencja STCW-F);

- G. mając na uwadze wnioski z opinii naukowej nr 3/2017 z dnia 29 listopada 2017 r. pt. „Żywność z oceanów”, która zaleca włączenie celów zrównoważonego rozwoju do wszystkich obszarów polityki Unii i stosowanie takiego samego podejścia na innych arenach działań międzynarodowych oraz wspieranie innych regionów świata, by znaleźć równowagę między celami gospodarczymi i ekologicznymi, które obejmują produkcję żywności i środowisko morskie;
1. zwraca uwagę, że w celu wprowadzenia produktów rybołówstwa i akwakultury na rynek podmioty z UE muszą stosować się do szeregu uregulowań i rygorystycznych kryteriów, w tym przepisów dotyczących wspólnej polityki rybołówstwa, przepisów sanitarnych, norm pracy, norm bezpieczeństwa statków i norm środowiskowych, przy czym wszystkie te przepisy i normy są wspierane systemami służącymi zapewnieniu zgodności; jest przekonany, że łącznie wszystkie te aspekty zapewniają wysokie standardy w zakresie jakości i zrównoważoności produktu, których unijni konsumenci w sposób zasadny oczekują;
 2. uważa, że zapewnienie zgodności produktów rybołówstwa i akwakultury z krajów trzecich ze standardami UE odnoszącymi się do rozwoju zrównoważonego pod względem ekologicznym i społecznym będzie sprzyjać zrównoważonemu rozwojowi w tych krajach trzecich i przyczyni się do stworzenia bardziej uczciwej konkurencji między produktami unijnymi a produktami z krajów trzecich;
 3. wyraża zaniepokojenie, że przywóz takich produktów jest w mniejszym zakresie objęty kontrolą, przy czym głównym celem kontroli są normy sanitarne oraz przestrzeganie rozporządzenia w sprawie połowów NNN¹, przy czym celem tego ostatniego jest wyłącznie dopilnowanie, by produkt został złowiony zgodnie z obowiązującymi przepisami;
 4. podkreśla, że aby zapewnić równe traktowanie importowanych i europejskich produktów rybołówstwa i akwakultury, które powinno być kluczowym celem unijnej polityki rybołówstwa, UE powinna wymagać, aby wszystkie importowane produkty spełniały unijne normy ochrony i zarządzania, jak również wymogi w zakresie higieny nałożone przez prawodawstwo UE; zauważa, że pomogłoby to stworzyć uczciwszą konkurencję i podnieść standardy w dziedzinie eksploatacji zasobów morskich w państwach trzecich;
 5. uważa, że intensyfikacja wysiłków UE związanych z ochroną zasobów i zrównoważonym charakterem rybołówstwa, prowadzonych w ramach wspólnej polityki rybnej (WPRyb), jest niezgodna z przywozem produktów rybołówstwa i akwakultury pochodzących z krajów, które zwiększają nakłady połowowe, nie bacząc na trwałość zasobów rybnych, a mając na względzie jedynie natychmiastowy zysk;
 6. wyraża obawę, że różne zasady wprowadzania produktów rybołówstwa na rynek tworzą dyskryminujące warunki rynkowe, które oddziałują niekorzystnie na rybaków i podmioty z sektora akwakultury z UE, i że z tego powodu należy zwiększyć i usprawnić

¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1005/2008.

kontrole produktów rybołówstwa i akwakultury;

7. uważa, że należy usprawnić stosowanie rozporządzenia w sprawie kontroli¹ we wszystkich państwach członkowskich, tak aby było one stosowane w sposób jednolity i zharmonizowany na wszystkich odcinkach łańcucha dostaw, w tym w sprzedaży detalicznej i usługach restauracyjnych, a także w odniesieniu do produktów z UE, jak i pochodzących z importu; zaznacza, że to samo dotyczy przepisów odnoszących się do etykietowania;

Normy sanitarne

8. wyraża zaniepokojenie, że system narzucony przez Unię i stosowany do celów weryfikacji przez właściwe organy państw trzecich norm sanitarnych dotyczących produktów rybołówstwa wywożonych do UE nie zapewnia dostatecznych gwarancji stałego stosowania norm;
9. wzywa Komisję do zapewnienia większej ilości szkoleń, pomocy technicznej i mechanizmów budowania zdolności instytucjonalnych, by pomóc krajom rozwijającym się w stosowaniu się do przepisów UE; zachęca do takich inicjatyw jak program „Lepsze szkolenia na rzecz bezpieczniejszej żywności” realizowany przez Dyрекcję Generalną ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności (DG SANTE), w ramach którego organizowane są sesje szkoleniowe na temat unijnych norm dotyczących produktów rybołówstwa i akwakultury skierowane do osób prowadzących kontrole urzędowe w krajach rozwijających się;
10. podkreśla, że istotne znaczenie ma rygorystyczne objęcie importowanych produktów rybołówstwa i akwakultury, łącznie z paszą dla zwierząt i surowcami przeznaczonymi do jej produkcji, przepisami wspólnotowymi dotyczącymi standardów i kontroli sanitarnych z uwzględnieniem wszystkich ich aspektów (bezpieczeństwo żywności, identyfikowalność, zapobieganie), które są niezbędne do ochrony konsumentów; wzywa w związku z tym Komisję, aby poprawiła program inspekcji w państwach trzecich, dostosowując misje Biura ds. żywności i weterynarii, przede wszystkim poprzez zwiększenie liczby obiektów kontrolowanych podczas każdej misji, aby uzyskać wyniki dokładniej odzwierciedlające rzeczywistą sytuację w danym państwie trzecim;
11. zwraca uwagę, że nawet kontrole przeprowadzone przez DG SANTE wykazały, że niektóre państwa trzecie nie są w stanie zagwarantować spełniania niezbędnych norm sanitarnych przez produkty, przynajmniej jeśli chodzi o statki rybackie, statki przetwórcze i chłodniowce, co utrudnia kontrole sanitarne przeprowadzane w punktach kontroli granicznej UE służące sprawdzeniu, czy są spełnione normy sanitarne;
12. jest głęboko zaniepokojony doniesieniami o tym, że statki rybackie spoza UE prowadzące połowy na wodach Afryki Zachodniej doświadczają trudności w zagwarantowaniu identyfikowalności produktów i poszanowaniu norm sanitarnych; uważa, że nie można w pełni polegać na wiarygodności świadectw wydawanych przez

¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1224/2009.

państwa trzecie dla statków i zakładów upoważnionych do wywozu produktów do UE;

13. uważa, że dopuszczanie możliwości delegowania przez państwa trzecie na inne wybrane państwa trzecie prawa do przyznawania takich świadectw – nawet jeżeli są to państwa nadbrzeżne – jest sprzeczne z koncepcją odpowiedzialności państwa bandery, która stanowi podstawę wspólnej polityki rybołówstwa, w tym z rozporządzeniem w sprawie połowów NNN, zwłaszcza z obowiązkami państwa bandery, które poświadczą świadectwo połowowe; jest zdania, że Komisja powinna skończyć z praktyką zezwalania państwom trzecim na delegowanie takiego uprawnienia na inne kraje;
14. uważa ponadto, że właściwe organy powinny przeprowadzać kontrole fitosanitarne statków rybackich co najmniej raz w roku;

Prawa pracownicze

15. przeciwstawia godne pochwały osiągnięcia państw członkowskich w ratyfikowaniu konwencji pracy dotyczących marynarzy i wyjątkowo słabe wyniki w ratyfikacji konwencji dotyczących rybaków oraz apeluje do państw członkowskich o szybkie ratyfikowanie odpowiednich instrumentów, w tym MOP C188, porozumienia z Kapsztadu dotyczącego rybaków i konwencji STCW-F;
16. wyraża uznanie dla partnerów społecznych za pomyślne zastosowanie art. 155 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w negocjacjach dotyczących dyrektywy Rady (UE) 2017/159¹, która częściowo wdraża konwencję MOP C188, a jednocześnie wyraża ubolewanie, że dyrektywa nie obejmuje rybaków samozatrudnionych; wzywa Komisję do zakończenia tego procesu przez przedstawienie wniosku dotyczącego dyrektywy uzupełniającej zawierającej przepisy dotyczące egzekwowania, tak jak w przypadku żeglugi;
17. wzywa w związku z tym Komisję do uruchomienia procedur niezbędnych do zastosowania art. 155 TFUE w odniesieniu do STCW-F w celu poprawy bezpieczeństwa na morzu podczas połowów, które są szeroko uznawane za jedno z najbardziej niebezpiecznych zajęć na świecie;
18. popiera ciągle wysiłki na rzecz poprawy unijnej polityki rybołówstwa w celu nadania jej charakteru bardziej zrównoważonego pod względem środowiskowym, a jednocześnie zapewnienia długoterminowego przetrwania społeczności nadbrzeżnych i źródła pełnowartościowej żywności; zestawia to z coraz większym otwarciem unijnego rynku na produkty rybołówstwa z państw trzecich, których systemy zarządzania nie są tak samo rygorystyczne; uważa, że stanowi to brak spójności między polityką rybołówstwa a polityką handlową;

Polityka handlowa

19. ubolewa, że Komisja wysyła niekiedy sprzeczne sygnały państwom trzecim, na przykład w przypadku negocjowania umów o wolnym handlu z państwami, które zostały wstępnie uznane za niewspółpracujące na podstawie rozporządzenia w sprawie

¹ Dz.U. L 25 z 31.1.2017, s. 12.

połowów NNN lub rozporządzenia w sprawie niezrównoważonych połowów¹, czy też rozszerzenia w inny sposób dostępu tych państw do rynku unijnego;

20. apeluje do Komisji o zapewnienie ścisłej koordynacji unijnej polityki w zakresie handlu i rybołówstwa, łącznie z negocjacjami dotyczącymi umów handlowych obejmujących kwestie związane z rybołówstwem; dostrzega zasadnicze znaczenie przeprowadzenia analizy gospodarczego i społecznego wpływu umów o wolnym handlu na unijne produkty rybołówstwa, wprowadzenia w razie potrzeby stosownych zabezpieczeń i traktowania niektórych produktów rybołówstwa jako produkty wrażliwe;
21. uważa, że UE, jako największy na świecie importer produktów rybołówstwa, ponosi wspólną polityczną odpowiedzialność z innymi dużymi importerami ryb za dopilnowanie, aby zasady handlu Światowej Organizacji Handlu (WTO) były zgodne z jak najwyższymi globalnymi standardami zarządzania rybołówstwem i jego ochrony; w tym celu wzywa Komisję do zagwarantowania, że pozycja sprawiedliwego, przejrzystego i zrównoważonego handlu rybami zostanie wzmocniona w dwustronnych i wielostronnych umowach handlowych zawieranych przez UE;
22. podkreśla, że umowy o wolnym handlu i inne negocjowane przez Komisję umowy wielostronne zawierające postanowienia handlowe powinny zawierać wzmocnione rozdziały dotyczące zrównoważonego rozwoju uwzględniające szczególne kwestie w zakresie rybołówstwa, w których:
 - w sposób jednoznaczny umacnia się wymogi zawarte w rozporządzeniu w sprawie połowów NNN i nakłada się na państwo trzecie obowiązek wszczęcia procedury mającej zapobiec temu, by ryby pochodzące z połowów NNN były wprowadzane na rynek, tak aby uniemożliwić wprowadzanie takich produktów do UE w sposób pośredni;
 - nakłada się na państwa trzecie wymóg ratyfikowania i skutecznego wdrożenia kluczowych międzynarodowych instrumentów w zakresie rybołówstwa, takich jak Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza, porozumienie ONZ w sprawie zasobów rybnych, umowa FAO o środkach stosowanych przez państwo portu, porozumienie FAO o wspieraniu przestrzegania przez statki rybackie międzynarodowych środków ochrony i zarządzania, a także wymóg stosowania norm odpowiednich regionalnych organizacji ds. rybołówstwa (RFMO);
23. wzywa do rzeczywistego uwzględniania interesów regionów najbardziej oddalonych podczas zawierania umów o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów lub umów handlowych z państwami trzecimi oraz do przewidywania w razie potrzeby wyłączenia produktów wrażliwych;
24. zwraca się do Komisji, aby przy sporządzaniu umowy w sprawie sytuacji po brexicie uwarunkowała dostęp do rynku unijnego w przypadku produktów rybołówstwa i akwakultury ze Zjednoczonego Królestwa od dostępu statków unijnych do wód brytyjskich i od stosowania WPRyb;

¹ Rozporządzenie (UE) nr 1026/2012.

25. wzywa Komisję do zaproponowania zmian w rozporządzeniu w sprawie GSP+¹, tak by uwzględnić ważne instrumenty w dziedzinie rybołówstwa, takie jak Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza, porozumienie ONZ w sprawie zasobów rybnych, porozumienia FAO o przestrzeganiu międzynarodowych środków ochrony i zarządzania, porozumienie FAO o środkach stosowanych przez państwo portu, wśród instrumentów, które muszą być ratyfikowane i stosowane, oraz by uwzględnić przepisy umożliwiające zawieszenie statusu GSP+, w przypadkach gdy przepisy tych instrumentów nie są stosowane;
26. podkreśla, że w celu skorygowania niedociągnięć we wdrażaniu rozdziałów dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju w umowach o wolnym handlu oraz nadania mocy tym przepisom, powinny one obejmować wiążący mechanizm rozstrzygania sporów (w tym konsultacje międzyrządowe, procedurę panelową, publiczny dostęp do dokumentów i konsultacje ze społeczeństwem obywatelskim) z możliwością zastosowania kar w przypadku niewypełniania zobowiązań międzynarodowych;
27. wyraża zaniepokojenie z powodu niedociągnięć i luk w kontroli celnej opisanych w sprawozdaniu specjalnym nr 19/2017 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie do jak najszybszego wdrożenia zawartych w nim zaleceń;
28. zauważa, że oprócz ogólnych obowiązków w zakresie ujawniania informacji niefinansowych w odniesieniu do dużych przedsiębiorstw, w przypadku dwóch problematycznych sektorów – drewna i minerałów z regionów ogarniętych konfliktami – na podmioty, niezależnie od ich rozmiaru (w tym MŚP), nałożono dodatkowe wymogi w zakresie wzmocnionego obowiązku zachowania należytej staranności, które należy zastosować w całym łańcuchu kontroli pochodzenia produktu; uważa, że wprowadzenie podobnego obowiązku odbyłoby się z korzyścią dla produktów rybołówstwa, i wzywa Komisję do zbadania, czy wykonalne jest wprowadzenie wymogów dotyczących należytej staranności w odniesieniu do produktów rybołówstwa;

Normy handlowe

29. odnotowuje, że o choć przepisy rozporządzenia (UE) nr 1379/2013 w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury mają zastosowanie w odniesieniu do wszystkich produktów rybołówstwa i akwakultury, to przepisy w sprawie etykiet dla konsumentów mają zastosowanie wyłącznie do dość niewielkiej grupy produktów, z wyłączeniem produktów przygotowanych, konserwowanych lub przetworzonych; uważa, że należy zagwarantować konsumentom dokładniejsze informacje również na temat tych produktów poprzez obowiązkowe umieszczanie dodatkowych informacji na etykietach; uważa, że należy poprawić etykietowanie tych produktów w celu informowania konsumentów i zapewnienia identyfikowalności produktów rybołówstwa i akwakultury;
30. zwraca się do Komisji, aby promowała kampanie informacyjne dotyczące wysiłków rybaków i podmiotów z sektora akwakultury w UE w zakresie zrównoważonego

¹ Rozporządzenie (UE) nr 978/2012; Dz.U. L 303 z 31.10.2012, s. 1.

rozwoju, podkreślając wysokie normy dotyczące jakości i środowiska, wymagane przepisami UE w porównaniu z normami państwa trzecich;

31. wyraża przekonanie, że europejscy konsumenci często dokonywaliby innych wyborów, gdyby byli lepiej informowani o faktycznym charakterze produktów oferowanych do sprzedaży, o ich pochodzeniu geograficznym, jakości i warunkach, w jakich zostały wyprodukowane lub złowione;
32. uważa, że obowiązkowe informacje na etykietach produktów rybołówstwa powinny również obejmować państwo bandery statku, który dokonał połowu;
33. wyraża zadowolenie z faktu, że Komisja niedawno rozpoczęła ocenę norm handlowych – które przyjęto po raz pierwszy kilkadziesiąt lat temu – w celu określenia, które normy należy stosować w świetle aktualnych praktyk handlowych i technologii dostępnych w odniesieniu do identyfikowalności produktu;

System kontroli

34. uważa, że trzy rozporządzenia przewidujące system kontroli stanowią zrównoważony pakiet i znacznie usprawniły zarządzanie sektorem rybołówstwa w UE;
35. pochwała Komisję za sposób, w jaki egzekwuje rozporządzenie w sprawie połowów NNN w odniesieniu do państw trzecich, dowodząc, że UE może mieć znaczny wpływ na globalne rybołówstwo jako odpowiedzialne państwo zbytu; wzywa Komisję, by wywierała dalszą presję na inne państwa zbytu w celu wdrożenia środków zapobiegających dopuszczeniu ryb z połowów NNN na ich rynki;
36. zwraca uwagę na opublikowane niedawno przez organizację społeczeństwa obywatelskiego sprawozdanie zawierające analizę przepływu produktów rybołówstwa przywożonych do krajów UE od 2010 r., czyli od wejścia w życie rozporządzenia w sprawie połowów NNN, i pokazujące, w jaki sposób niedociągnięcia w zakresie kontroli przywozu z krajów trzecich do państw członkowskich oraz nieujednolicone przepisy mogą otwierać drogę do wprowadzania na rynek unijny produktów niespełniających kryteriów; w związku z tym zachęca państwa członkowskie oraz państwa tranzytu i przeznaczenia do lepszej koordynacji, aby zagwarantować, że świadectwa połowowe wydawane w odniesieniu do przywozu produktów rybnych będą dokładniej analizowane; uważa, że podstawowe znaczenie ma przyjęcie europejskiego skomputeryzowanego systemu służącego ułatwieniu ujednoliconej i skoordynowanej kontroli przywozu produktów rybnych do państw członkowskich;
37. uważa, że Komisja i niektóre państwa członkowskie nie wdrożyły dokładnie ani nie zapewniły egzekwowania wszystkich trzech rozporządzeń, co stwierdzono w dokumentach opracowanych przez Komisję, Trybunał Obrachunkowy i niezależnych obserwatorów;
38. uważa, że oprócz stosowania rozporządzenia w sprawie połowów NNN należy prowadzić surowsze kontrole procesu wprowadzania do obrotu ryb pochodzących z takich połowów, mianowicie przez bardziej rygorystyczne kontrole w państwach członkowskich i przedsiębiorstwach, co do których podejrzewa się, że zaopatrują się w produkty pochodzące z nielegalnego rybołówstwa;

39. zwraca się do Komisji, by wykorzystwała wszystkie dostępne instrumenty w celu zadbania o to, by wszystkie kraje eksportujące produkty rybołówstwa i akwakultury do UE stosowały rygorystyczną politykę ochrony zasobów; zachęca Komisję do współpracy z tymi krajami na wszystkich właściwych forach, a szczególnie w ramach RFMO;
40. zauważa, że braki we wdrażaniu dotyczyły wielu aspektów i obejmują:
- niejednolite poziomy kar i niewdrożenie systemu punktów w różnych państwach członkowskich;
 - kary, które nie zawsze są wystarczająco odstrasżające, skuteczne i proporcjonalne, by zapobiec powtórzeniu się naruszenia;
 - niezadowalające gromadzenie danych przez państwa członkowskie i niedostateczną wymianę danych między państwami członkowskimi, zwłaszcza z uwagi na brak wspólnej i kompatybilnej bazy danych;
 - niedostateczną identyfikowalność ryb, w tym w przypadku przekraczania granic krajowych;
 - niedostateczną kontrolę praktyk ważenia;
 - znaczne różnice w kontroli przywozu i w punkcie wjazdu, w tym w odniesieniu do świadectw połowowych;
 - brak jasnej i jednolitej definicji poważnego naruszenia w państwach członkowskich;
41. podkreśla konieczność zadbania o to, by przywożone produkty odrzucone w porcie w jednym państwie członkowskim nie mogły zostać wprowadzone na rynek wspólnotowy przez port w innym państwie członkowskim;
42. zgadza się, że niektóre przepisy rozporządzenia w sprawie systemu kontroli można różnie interpretować, co utrudnia jednolite wdrażanie, uważa jednak, że przy dostatecznej otwartości i woli politycznej Komisja i państwa członkowskie mogłyby zwiększyć wysiłki w celu zapewnienia bardziej zharmonizowanego wdrażania obowiązującego prawodawstwa, np. poprzez wykorzystywanie wytycznych i wykładni;
43. zauważa, że taka była intencja powołania grupy eksperckiej ds. przestrzegania zobowiązań w ramach systemu kontroli połowów w Unii Europejskiej, którą utworzono w ramach reformy WPRyb jako forum szczerzej i obiektywniej dyskusji na temat niedociągnięć, i wyraża ubolewanie, że jak dotąd grupa nie rozwinęła się w tym kierunku;
44. uważa, że pozostaje jeszcze wiele do zrobienia, aby zachęcać do pełnego wdrożenia systemu kontroli, łącznie z odpowiednimi działaniami w następstwie wykrytych naruszeń, z lepszą sprawozdawczością ze strony państw członkowskich dotyczącą podjętych działań i z wymianą informacji między państwami członkowskimi a Komisją;

45. wzywa Komisję do wykorzystania wszystkich dostępnych jej instrumentów, aby zachęcić państwa członkowskie do pełnego wdrożenia przepisów w zakresie systemu kontroli, w tym, w stosownych przypadkach, poprzez wstrzymanie środków z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego;
46. przypomina o wniosku zawartym w rezolucji z dnia 25 października 2016 r. pt. „W jaki sposób ujednoczyć kontrole rybołówstwa w Europie?”¹, zgodnie z którym przegląd rozporządzenia w sprawie kontroli lub rozporządzenia w sprawie połowów NNN musi być ukierunkowany i skoncentrowany jedynie na tych aspektach, które utrudniają przeprowadzanie skutecznych i jednolitych kontroli we wszystkich państwach Unii;
47. wzywa do rozszerzenia uprawnień Europejskiej Agencji Kontroli Rybołówstwa (EFCA) na kontrole statków objętych umowami w sprawie połowów, w tym na podstawie współpracy z właściwymi organami państwa sygnatariusza, oraz do przyznania jej niezbędnych zasobów;
48. głęboko ubolewa nad decyzją Komisji o rozpoczęciu kompleksowego przeglądu całego systemu kontroli bez przeprowadzenia odpowiednich konsultacji publicznych ani w sprawie wdrożenia rozporządzenia w sprawie połowów NNN, mandatu EFCA, ani przeglądu całego pakietu, czego wymaga się w wytycznych dotyczących lepszego stanowienia prawa; uważa, że formalne konsultacje publiczne na temat wszystkich tych aspektów poprzedzające wniosek dotyczący przeglądu umożliwiłyby wszystkim zainteresowanym stronom wniesienie stosownego wkładu w przegląd tego najważniejszego filaru WPRyb;
49. zdecydowanie podkreśla, że przegląd nie może prowadzić do osłabienia aktualnych środków, lecz powinien poprawić i wzmocnić równe warunki działania w dziedzinie kontroli rybołówstwa, ponieważ stanowi to jedyny możliwy sposób na zagwarantowanie „wspólnego” wymiaru wspólnej polityki rybołówstwa;
50. podkreśla, że do podstawowych zasad zmienionego systemu kontroli muszą należeć:
 - ogólnounijne standardy i normy dotyczące inspekcji na morzu, w portach i w całym łańcuchu kontroli pochodzenia produktu;
 - możliwość pełnego prześledzenia drogi, jaką ryba przebyła w całym łańcuchu kontroli pochodzenia produktu, od statku do końcowego punktu sprzedaży;
 - pełne dane dotyczące połowów dokonanych przez wszystkie podmioty, w tym statki o długości poniżej dziesięciu metrów i podczas połowów rekreacyjnych;
 - wspólne poziomy kar we wszystkich państwach członkowskich;
 - wspólna definicja tego, co stanowi naruszenie;
 - system punktów stosowany przez wszystkie państwa członkowskie w jednakowy sposób;

¹ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0407.

- kary, które są wystarczająco odstrasżające, skuteczne i proporcjonalne;
 - system wymiany wszystkich informacji – dostępnych Komisji i wszystkim państwom członkowskim – dotyczących zaobserwowanych naruszeń oraz prawnych i sądowych działań następczych, które są dostępne dla wszystkich państw członkowskich i Komisji;
 - pełne przyjęcie ulepszeń dostępnych technologii oraz zdolność do przyjmowania przyszłych technologii w miarę ich rozwoju bez konieczności zmian legislacyjnych;
 - jednoznaczne określenie obowiązków Komisji i państw członkowskich oraz, w odpowiednich przypadkach, regionów w obrębie poszczególnych państw członkowskich;
 - brak regionalizacji rozporządzenia w sprawie kontroli;
51. wzywa Komisję do jak najszybszego przedstawienia wniosku dotyczącego zmiany rozporządzenia w sprawie kontroli;
 52. nalega, by postanowienia i zasady rozporządzenia w sprawie połowów NNN nie zostały w jakikolwiek sposób zmienione lub osłabione z uwagi na ogromny sukces tego rozporządzenia i jego wpływ na rybołówstwo na całym świecie;
 53. nalega, by uczestnictwo państw trzecich w procesach wstępnej identyfikacji, identyfikacji i wpisania do wykazu rozporządzenia w sprawie połowów NNN nie podlegało jakiegokolwiek ingerencji politycznej i by skreślenie z wykazu następowało wyłącznie na podstawie pełnego osiągnięcia przez dane państwo postępow, które Komisja uznała za konieczne;
 54. uważa, że należy umocnić rolę Europejskiej Agencji Kontroli Rybołówstwa, aby umożliwić jej większe zaangażowanie w egzekwowanie rozporządzenia w sprawie kontroli i rozporządzenia w sprawie połowów NNN, w tym w weryfikację i kontrolę krzyżową danych w całym łańcuchu kontroli pochodzenia produktu, planowanie i koordynację inspekcji prowadzonych przez Komisję i państwa członkowskie oraz weryfikację świadectw połowowych;
 - o
 - o o
 55. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

**INFORMACJE O PRZYJĘCIU SPRAWOZDANIA
W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

Data przyjęcia	24.4.2018
Wynik głosowania końcowego	+: 17 -: 3 0: 3
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Marco Affronte, Clara Eugenia Aguilera García, Alain Cadec, David Coburn, Linnéa Engström, Sylvie Goddyn, Mike Hookem, Ian Hudghton, Carlos Iturgaiz, Werner Kuhn, Gabriel Mato, Norica Nicolai, Ulrike Rodust, Annie Schreijer-Pierik, Remo Sernagiotto, Ricardo Serrão Santos, Isabelle Thomas, Ruža Tomašić, Peter van Dalen, Jarosław Wałęsa
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	José Blanco López, John Flack, Francisco José Millán Mon, Nosheena Mobarik, David-Maria Sassoli

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO
W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

17	+
ALDE	Izaskun Bilbao Barandica, Norica Nicolai
ENF	Sylvie Goddyn
PPE	Alain Cadec, Carlos Iturgaiz, Werner Kuhn, Gabriel Mato, Francisco José Millán Mon, Annie Schreijer-Pierik, Jarosław Wałęsa
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Ulrike Rodust, David-Maria Sassoli, Ricardo Serrão Santos, Isabelle Thomas
VERTS/ALE	Marco Affronte, Linnéa Engström

3	-
EFDD	David Coburn, Mike Hookem
VERTS/ALE	Ian Hudghton

3	0
ECR	Peter van Dalen, Remo Sernagiotto, Ruža Tomašić

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się